

KARMENGO ANDRA MARIJARI

BEDERATZIURENA

ETA

ASTEROKO IKUSTALDIA

AITA MARTIN

KARMELDAÑAK

Grijelmo-Alaágun eta Semien irafkolean
Arbolantxa, 1.—Bilbao'n

1924

4-77001
F-80926

35579

KARMENGO ANDRA MARIJARI

BEDERATZIURENA

ETA

ASTEROKO IKUSTALDIA

AITA MARTIN

KARMELDAÑAK

Grijelmo-Alaѓun eta Semien irarƙolean
Arbolantxa, 1.—Bilbao,n
1924

Imprimi potest.
Fr. Ezechiel a S. C. Jesu
Provincialis

Nihil obstat.
Lic. Petrus de Anasagasti
Censor

Vitoria, 1 de Julio de 1924.
Imprimatur
El Vicario General,
Dr. Asunción Gurruchaga
(L. S.)

Karmengo Andra Maria

« *Qui elucidant me, vitam æternam habebunt* » Eccli. 24.

Betiko bizitzia jadetsiko dabe ni goralduten nabena.

Scapulare B. M. Virginis de Monte Carmelo laudat ita S. C. de Indulgentiis, 27 Ap. 1887: « Nobilitas ipsa originis, veneranda antiquitas, latissima ejusdem in christiano populo pluribus abhinc sæculis propagatio, necnon salutare per illud habiti pietatis effectus, et insignia quæ perhibentur patrata miracula mirabiliter commendant ».

Karmengo Amak bere eskapularijodunai dirautziazan itzak: « In vita protego; in morte juvo; post funera libero ». Biztaldi aonetan aldeztuten dot; eriotz aldian, lagundu; il ondoren, asketu.

OPALBIDEA

Ene Jesus Gaizkale maitagañi ori, zeure Ama laztana guk aintzaldutiagaz zeinbat atseginduten zarian nik zeure otsein eñukañi onek ondo jakiñik, bere aintza ta onustasunak iragarteko idaztiño auxe argitaldutia erabagi dot. Zeuri baño egoikiago iñori be ezin opaldu neinkio. Zeuri eta zeure Ama onetsiari dautsuedan maitasunañen, opagai labur au abegi onagaz artu egistazu, eta berau irakuñi dagiyenen biotzak Karmengo Andra Marigazko zaltetan ustetsuan biztu daizuzala eskatuten dautsut, gixadi guztiak Ama samur au maitetu dagian eta eñukañi guztiek beronegana egapetu daitezcan idatzi da-ta.

Irakurle maitia, itz bi esan biar dautzudaz zeuri be. Bederatziuñen auxe idaztera igitu naben onerazpenak berau sañitxo irakuñi eta gozñañtutera erabagiten bazaitu, bijok egiten gaitu Ama eder onen seme zoriontsuak. Arte edo aretx eskur bat, txoritxuen mustur politak mendi batetik

bestera aldatuta, sugatz lerden oritsua asten dan lez, idaztiño aonen ingoskiak emon leikixuen azi mamintsua batu eta ereiten alegindu zaite urko gizaítian; beraz zeure zoriona lortuaz gañera, maitasun edefaren eta itxaropen garbiaren Ama dan Karmeloko Andra Marijari burestun apaiña eskeñiko dautzozu, «bixitz betiko-ña jadetsiko dabela bera goralduten dabena» diñosku-ta.

Andra Marijaren aintzak agor bako iturri gardenaren antzeko dira, esanago ta ugariago, entzunago ta gozatsuago. Batezbe Karmengo Ama Birjiñaren izena ez-tirik gozoena baño eztitsuago da eta abes-tirik alaitsuena baño pozgañiago. Iragañi ba beti ta edonun Karmengo Ama eruki-tsuaren anditasunak.

Ezagutua, maitetua eta bedeinkatua izan daitela Euzkaleri guztian Karmengo Ama gozo-gozua eta bere eskapularijo deuna, auxe da nire gogo guztia Bedera-tziuren au argitalduten.

Markina-1924.

Egileak.

KARMENGO ANDRA MARIJARI BEDERATZIURENA

Gurutz santuaren etc.

Damu-otoitza

Jesukristo neure Jauna, Jainko ta Gizon egiazkua, neure Egile ta Gaizkale zarian ori, zeugan ziñesten dot eta zeure eruki amaibakuan ditxarot ustetsu; beste gauza guztijek baño maiteago zaitudaz, ontasun maitagarri berbera zara-ta. Etzaitut geyago naigabetuko-ta, pañkatu egistazuz neure esker-txañ eta gaizkerijak.

Zeure gorputz ori zigoñez zaurituta, burua arantzaz josita, kurutz-agetik eskegita iltzeñ zakustazanian, nekaldi guztijek neure eruz diriala gogañturik, luñeraño auzpastuten naz lotsaz. Neure maitasunez oteunduta

neure bijotzari deika oteundegi bas-
teítxuan ikusten zaitudazanian, gau
ta egun neuri zaiñ, neuri eskeítga-
betasunak lotsatuta nauko-ta, zeure
oñetara zelan auítkestu be eztakit.
Asketzi nagixu, Jesus on eítukitsua,
zeure ontasun maitagaíri ori iraindu
dodalako damu naz-da. Gaiztokiko
sugaíretan nintzan onezkero, zeu ni-
gaz eítukitu ezpaziñan. Zeure odol
aberatsak eta zeure bijotz gozo oíen
atsekabiak gaizkatuko nabela uste
osuan nago. Lagundu egistazu zeu-
re grazijaz; ori barik, ezeít enaz,
gauza onik ezin egin dot; beragaz
bai naz dana. Eskeítxaírik ez geya-
go; zeuria naz, zeutzako jayo nin-
tzan: nigandik zeít nai dozu, Jauna?
nire adimen eta bijotz au? Dana zeu-
tzako dot, ene Jauna; zeure eskue-
tan jaítan naz, zeuk nai dozuna nai
dot; aonelan zoriontsua izango naz
eítbestian zeu maitatzen, ta dono-

kian gero amaibako egunetan zeu ikusten. Alan izan bedi.

Egunoro esateko eskaria

Zeure oñetara natoítzu itxaropen gozuaz, Oíban-bako Andra miragaríja ta Karmeloko edertasuna zarian, ene Ama laztana. Alaitasunez eta goi-eskaíez betetan dozuz zeure seme-alaben bijotzak Karmengo mendi deunian autu zendun lorategi atsegintsutik, maitasun edeíaren Ama eúkitsua zara-ta ¡Ze edeíto egoten dan zuk, sugatz ongíliak adaíak luzatuta lez, egiten dozun kerizpian! Egaíri dana ituíri garden ondora lez, ume maitaria amaren besartera lez, eta bijotz naigabetua adiskide zintsuagana lez, zeugana natoí ni, Karmengo Eéregiña, zeure begi eúkituokaz onetsi nagixun.

Negaíezko zelai onetan galbidez eta samindasunez inguraturik nabil-

da, zeuk baño obeto nok aldeztuko nau, Ama geuria? Entzun egistazuz abegi maitekoñaz zeure bijotzera us-tetsu jasoten dodazan eskari gogotsuok; batezbe Bederatziuren aone-tan opa dodan mesedia loñtu egistazu erukitsu, iragañi al dagidan neuk be zeure aintzarako beste askok esan dabena, utsik ez dozula bialdu iñoz zeure egapera eldu jatzunik. Amen.

LENENGO EGUNA

IRAKURKIXUNA

Andra Marija zeru bidea da

Ama Birjiñagazko oneraspena zerurako dirianen ezaugarria dala, bat-batez autortzen dauskue eleiz-gurasuak. ¡Au bai pozgarria Ama zerukoau maite dabeneztat! Aonelan antzeztu jaku berbera idazteunetan: «Atsedentoki bat bilatu neban or-emen, eta Jaunaren onibar ugarian jariko naz. Neure altzoan etsun zan Egilia, eta esauzten: Jakob'en etxadian biztandu zaite, eta Israel izan bedi zeure abatza, eta neure autatuen erdijan sustraitu zaite. Zorionekua neuri entzun dagistana eta nire atietan unoro zain daguana; bixitz betikoñ aurkituko dau neu aurkitu nagijanak, eta Jaunagandik loñtuko dau gaizkarena».

Itz onekaz atzalduten dausku Andra Marijak beragana egapetu daitezanak donokiratuteko Alguztiduak emon dautzon eskubidea, zabalik dagozala beti zeruko atiak berak aldeztu dituanentzat. Origaitik beronen oneraspenari deitu dautsie

zerurako mañadia eta Paradisuko atia. Pedro-Damiano deunak dirautso: Andria, zeuri emon dautsuez zeruko giltzak; zeruko mañadia zara zu; ba zeu bitarte jatsi zan Jaungoikua zerutik ludira eta igoten dira gizasemiak luditik donokira, Jakob erkabeari agertu jakon mañaditik aingeruek igoten zirian lez.

Lekaide santu batek zeruraño joiazan mañadi bi ikusi ebazan bein, goñija bata, zuriya bigařena; Jesukristo eguan mañadi goñi goyan, ta Ama Birjiña bestian. Eskalera goñitik joiazanak maña batsuk igon orduko jausten zirian bera. Mañadi zuriti igoteko esautzienian, eřez igoten zirian zeruraño, Ama Birjiñak goiti eskua emoten eutzien-da.

Ziur zerura elduko gariala Ama erukitsua geure aldez badogu, esan gura dauku. Berau bitarte jadetsi dabe autatuek obenen askemena, onbidean iraupena eta betiko zorijona.

Au entzunda poztu leitekez Karmengo Ama gozuaren babespian bizi dirianak, zerurako aututa dagoz-da; atsegiñez lasatu beitez, euron izenak donokirakoen artian idatzita dagoz-da. Bere semiok igoteko

zeruti luzatu dauskun mañadi urézkua da
Karmengo eskapularijo omengaríja.

OTOITZA

Alguztidunak apaindutako ixaki-
rik edereña eta sórtzez garbi-garbíja
zarian Karmengo Ama laztan maita-
garíja; zeure Sórkunde Orbanbakua-
ren berarizko irudia antzeztu jakon
Elias suzko igeñliari giza-oñatza lez
itxasoti Karmen mendiruntz igon zan
odaitxuan. Itxasoti jaso baziñian be,
mingostasun barik urten ziñian zu
Jaunaren gogoti, eruge sórtua, goi-
-eskañez bete-betia, eta Elias'en
odaitxuaren antzera zabaldu zara
grazijazko odai zuri urtsua Karmel
mendi gurgaríti luñbira osora, eta
euri ongile oren deira erne dira edo-
nun deuntasunezko lora usaintsuak.

Goraldú zayezala ixaki guztijek,
geure Ama zoragaríja, zeure Sórpen
garbíjan; jatorizko edertasun ori go-

gañtuten, pozañen gagoz gu beintzat. Onetsi gaixuz eñbestian zeuri deika gagozan guztijok, biurñtu guganuntz zeure begi eñukitsuok, eta izan zakiguz zerura igoteko mañadi zorijonekua. Orain bañiz jaritxi eiguzu Bederatziurñen onetan zeure bitañteko-tasun samurñetik ziuñ ditxarogun laguntasuna; onetarako dirautsugu bijotz-bijotzeti: Agurñ, Eñregiña ta eñukiz beteriko Ama... Salve, Regina...

Orain eskatu bakotxak berarizko mesedia.

Jazokun oroigaría

Karmengo Andra Marija, Simon Stok deunari kutuna ekañi eutsan egun berian, janzki onen goitiko almena erakusten asi jakun, 1251'g. Garilaren 16'g.

Axukatuta ibizen gizon bi asañe zein jausiko ilda. Walter deitzen zan bijetati bata zauriturik jausi zan, eta noz ilgo eguan, baña etsimenduta diabruari deika. Jaunari eñreguka eguan bere anai jauparia

Pedro Lintonia a bijotz gogoña bigundu zeiten. Zeru aldetik esautzien; «Zoiaz, Pedro, arin orko Karmelora, eta ekañi egi zu ona neure seme maite Simon Stok». Eldu zanian Karmeldaren Nagusia, gexua aurkitu eban biraoka Satanas'i arimia emoten, ta odolez estalduta. Kurutz ezau garija eginda ipiñi eutsan ganian aurreko gabian Ama Birjiñak ekañi eutsan eskapularijua. Jantzi deun arek ikutu eutsaneko, aldatu jakon arpegia Walter gaxuari, emoutzen negariari, autortu Simoni bere gaizkeri aundijak eta il zan hake osuan kurutzari eta kutunari munka. Bildur zan bere anaia oindiño be arima aren azkenagaz, baña Jaunak laketuta ageñtu jakon zirautzola: «Andra Marijaren erukiz eta bere kutunaren indarez enaz jausi gaizto-kira, zerurako naz».

Orain esan leikez «Otoi goreslariak».

BIGAREN EGUNA

Gurutze santuaren ta egunoro esateko eskaria

IRAKURKIXUNA

Andra Marijak dauskun maitasuna

Andra Marija geure Ama da-ta, zeinbat maite izango gaituan ziñestu giñai. Geure Ama da Marija, ez aragiz maitasunez baño. Maitasun edeñaren Ama naz ni, diñosku.

¿Zer gaitik maite ete gaitu oñenbesteraño? Andija dalako Jaungoikuari dautzon maitasuna, eta gure arduria emon eutzo-lako Jesus'ek iltzeñ Kurutz-agetik.

Agindu baten sartzen dira Jainkoagazko eta geideagazko maitetasuna. Adar biko landaria da onomenetan bikañena dan maitasun au, Jaunagana bata, urko-lagunetara bestia zabaltzen dala; bata geituten dan eduz, luzatuten da bigaena be. Augaitik Jaungoikua asko maite eben santuek, bizija galtzeraño eldu zirian anaijen ongurez. Jabieñ eta Beñiotxoak Indijetan, Sales, Pidel eta Paulino deunek ziñezba-

ko arimen ongosez, pozik galdu eben eukien dana.

Ori egin badabe santuek geidien ongu-
rez, ¿zeñ eztau egingo erukarijen aldez
Ama Birjiñak, santu eta aingeru guztijek
batera baño maiteago badau Jaungoikua?
Ama guztijek umiai izan dautzien maita-
sun samurra irudi iluna baño ezta Andra
Marijak guri dauskunaren onduan.

Oñen gain, maite gaitu samurki gure
Ama zerukuak, bere egapeko semetzat
artu genduzalako Kurutz-oñian Jesus'en
aginduz. Jainko-Semiak emon eutzan az-
kenengo gomutakia auxe da-ta, biotz ma-
miñ-mamiñian irartuta geratu jakon. Geu-
re gaizkale eskiñi zan eriotzara Jesukris-
to, ta iltzeñ emon eutzan bere Amari gure
arduria. Batera doiaz Marijagan Jaungoi-
kuaren Ama ta gizonen ama izatia; ama-
tasun batak bigarñenau dakañ, ta aonexek
emoutzen Kurutz-oñian azkeneraño zutik
irauteko kemena.

¡Ah! Aintxe ezagutzen dau, bere ardua
samurra ezebala lotu bial ilten eukan Se-
me aregan bakañik, baita lasatu bial zala
bere egape amultsua ofdu aretan softu
jakozan guztijentzako be. Galtzen dau

Jaungoikua, ta irabasten dau gizona; biritan Ama izaten asi da ointxe: *Homo et homo natus est in ea*; Efegearen Ama ta eřbestetuen Ama, Epaikarijaren Ama ta eřudunen Ama. Beraz bijon Ama izan ezkerro, andixik etořen Jainko ta ĝizonen arteko begipe, bake egile ta gaızka-ola izatera.

Ondo daki Ama onek bere nekaldi samihen eřdijan jaiotako semiak gariana, Jesus'en odolagaz beřerosita gagozana; ĥzelan ez gaitu ba maitatuko samurki? ĥzelan ez gaitu babestuko arduratsu, alango neke-miñ garatzen bidez semetzatuak bagara? Emendik Jesus'en Amaren edestia gizaldijen eřeskadan bere seme gizonai egindako eskar eta mesede ugarijen txortata eder bat baño ezta. Gure Karmengo eskapularijo maitagarıja euron artian aundijenetarikua da.

Bigaren egunerako otoitza

Karmengo Ama laztan gustiz maitagarıa; Elias igerla sutsuaren ondorenguak zeugazko maitasun zintzua erakusteko, eta zeure biotz amako-

íaren onustasunai esker onaz eran-
tzuteko, beste iñok baño lenago ja-
so entzuen Karmel-mendijan zeure
aintzaz ludian izan dan lenengo elei-
zia, izanik Karmeldararak zeu lenengo
guñtu eta beti gogotsuen bedeinka-
tu zaituenak.

Egixu zeuk, Ama grazijaz betia,
izan daitela gure arimia Jaungoiko
altsuaren biztoki atsegintsua eta
onoimenezko lilitegi bizija; loñtu
eiguzu zeuk, grazijaren Ama, zain-
du daigula arimako grazija beste
gauza guztijak galduta be. Orain ba-
ñiz jaritxi eiguzu Bederatziurén one-
tan zeure bitartekotasun samurrik
ziur ditxarogun laguntasuna; oneta-
rako agurñuten zaitugu bijotz-bijo-
tzetik: Agur, Eregiña ta erukiz bete-
riko Ama...

*Berarizko mesedia eskatu orain
bakotxak...*

Jazokun oroigaría

Prantzia'ko neskatíla gazte batek eroian beti soñian itxaropen bixijaz Karmengo kutuna, zerbait munduzale be bazan baña. Dantza lekura bein ageftu jakien mutil gazte antzeko saldun bat ofatzetik ara apain. Eruan ebazan onek dantzara ango neskatíla guztijak, ta pozik lagundu be oneik. Bakarik geratu zan deitu barik len aitatu dana. Dantza tokitik urten zanian saldun gazte eder ori, oiñ-azpijetan sugar oztiñak oartu eutzazan neskatíla onek, baña begijetako ustekeria zalakuan ez eutzon garantzirik emon.

Gerotxuago lekaime edo erlejiosa izateko asmuz bixitz guztiko autoftza egin eban Juan B. Vianey Ars'ko Abade agur-garíjagaz. Onek autoftza egiñez itandu eutzan: Urlije eguneko dantzaldijan jazo yatzuna gomutan dozu, alabia?—Bai, Aita—Ta bestiakana bai eta zugana eldu etzana nof zan bakizu?—Eztakit ba, Aita.—Demoniñua bera zan; beragaz dantzatu ebenak kondernauta dagoz batzuk ta kondenetako zori andijan bestiak be; ez eutzun ikutu zuri, soñian zeunkalako Kar-

mengo eskapularijua, galbidietan aldespen santua, Karmengo Amak bere seme-alabai dautzien maitasun andiaren gomutaki argija.

Orain esan leikez «Otoi goreslariak».

IRUGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Andra Marija pekatarijen Ama da

Birjite deunari esautzen bein Andra Marijak damubidetu gure daben pekatarijen Ama zala, ta geyago poztuten dala obendi erukañijen Ama deitutiaz aingeruen Erégiña deitutiaz baño.

Oben ilgoñian daguanak bijotza naigabez saminduten dautzola egija da, Jesus'en nekauste gogoña gomutetan dautzo-ta, bere ontasunai esker-txañagaz erantzuten dautzie-ta. Pekatari batek zirautzan bein: «Neure Ama zariana erakutzixu». Baña Marijak erantzun eutzan: «Neure semia zariala erakutzixu zeuk be».

Alan be pekatarijak, galduena izan añen, bere egoera negañoaritik urten gure badau, Ama Birgiña bitañoiteko añañurik, bere eskari ilak ezin leikena Ama onen duintasunak jadetsiko dau. Trentoko Eleiz-batzañak erabagita dakigu, pekatuan dagozanak egindako otoi eta egikun onak, berez ilak badira be maitasun eñotik ez datozalako, beti makuñtzen dabela euroka-

na Jaun-erukitasuna, onan eskeñi euzkulako Salbagiliak: «Eskatu egixue ta artu-ko dozue».

Ziñespide pozgari au gorago doia Andra Marijagan, Ama zeñ dan ondo daki-gu-ta. Orí ama batek bere seme bi asafe dabizela baleki, ¿bijen arteko bakiak egiten elitzake aleginduko? Orixe jazoten jako Ama Marijari pekatarijek Jesus iraindu dabengan. Bakiak egiteko, asketsita gertzeko, bakañik nai dau eskatu dagijola onbidetuteko goguaz. Eruki eske bere oñetan ikusten dabengan pekatari bat, dana-dala, egindako gaizkerijai ez dautzie begiratzen, beragana daroian asmuari baño; ta ona bada au, ludiko oben guztijetan jausi bada-be, abegi samuñaz laztanduko dau, eta arimako zauri guztijek osatu arte, grazijara berbiztuta, ezta asazkauko.

Goñputzen bizmena arimia da, eta arimiaren bizpidea grazija. Marijak diñozku ba, bera aurkitu dagijanak, goitiko bizitzia aurkituko dabela. Augaitik dirautzie Bernardo estitsuak grazija galdu dabeng pekatarijai, bilatu dagijela Marijaren bitartez. Gabriel Gotzonak agurñtu eban aonan: «Ez bilduñ izan, Marija, grazija

aufkitu dozu-ta».—Beti grazijaz beterik egon bazan Andra Marija ezelan dirautzo grazija aufkitu dabela?—Aufkitu eban, jakintsu baten mintzoeran, grazija galdu eben pekatarijenzat. Betoz ba pekatarijek Marijaren oñetara, ta esan begijue us-tetsu: Andria, aufkituriko gauzak biurtu biar jakoz galdu dituanari; zuk aufkitu dozun grazija ori geuria da, geuk galdu dogu-ta; emoiguzu, bestela zikoitza zariala ziñestuko dogu.

Zuzenki deitu eutson Austin deunak Marijari pekatarijen itxaropen bakara; berau bitarte damosku Jaunak par-kamena ta iraupena. Egun-sentiko izeñak eguzkia dakañ ondolik; Ama Marija grazijazko egun sentia da, ta beragana egapetu dan pekatarijak laster ikusiko dau Jainkotar grazijaren eguzkia. ¡Oh Marija! Zure zaindasuna ilezkoña da, zure egapea gure arnasa eta berbizmena da, zeure irudi baten onduan ilten bagara, ziuñ zerurako gara; zeugana egiz zuzendu danik galletsi dozula iñoz be ezta entzunda.

Karmengo anaikideak poztuteko egija adigariak diriala onek, edozeñek ezagutuko dau argiro.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan guztiz maitegarrija; zeure seme karmeldarai zeuntzien zaletasun berarizkuak zeroiazan euren artera biztoki aonetan zengozanian, ta zeure itzaldi gozomamintsuakaz azkoitu zenduzan maiteki onbidea jaraitu egijen azkenerragiño, goitiko atsegiñez betetan ziriala zeure ikerpen opagarrijagaz.

Zeure ongure samur origaitik eskatzen dautzugu, ikertau gagixuzala egunoro zerutiko argitasun onuratsuokaz, Jaunaren legea bete daigun zintzoro zeure egapian il arte. Lagun zakiguz, Ama laztana, erbeste aonetan; zuzendu gaixuz beti zerubidetik, zeure arpegi zoragarrija ikustera eldu gaizan lasterxu. Orain bariz jaritxi eiguzu Bederatziuren onetan zeure bitartekotasun samurretik ziu ditxarogun laguntasuna;

onetarako agurtuten zaitugu bijotz-
-bijotzetik: «Aguí, Eregiña ta erukiz
beteriko Ama...»

Jazokun oroigaría

Amairugañen eunkadan Jestia dirau-
tsien Inlaterra'ko urijan, ixurí edo gatx
ondatzale batek iratzartuta, ospatu ebe-
zan añentza edo letaniek, Karmengo An-
dra Marijaren irudia kalerik-kale erabili-
ta, beragaz joiazala karmelita lekaide ba-
tzuk be. Eldu zirianian kale-ertz baten
eguan Karmengo Amaren añizko irudiaren
aurera, onek, bizirik bazegon lez, luzatu
eban bere besua aurian «Agur Marija»
esaten eukazan karmeldañen ganeruntz,
ta ondo etoria emon eutsien arpegi alai-
tsuaz, eurok eskuaz izentaurik diñoala
iru aldiz aonan: «Ara emen nire nebak»;
ta azkenian diño: «Eurotaiko bat daguan
tokian neure neba bat dago».

Au bai pozgaría Karmeloko Eregiñ sa-
muñaren kerizpian bizi dirian anaikide eta
eskapularijodun guztientzat; bere anaita-
sunian artu gaitu Jaungoikuaren Amak.

LAUGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Ama Birjiñak gozotuten dausku eriotz-aldija

Benetako senideak eta adiskide zintzuak eztira ezagututen zorijon egunetan, nekiak eta zorigatxak inguratu gaituenian baño. Adiskedia ugaritasunian daguala ez-tabe galetsiko luñeko adiskediak, baña laster dabe lagatu zoritxañera eldu bada, batez be ilteko daguala. Arautegi au ez dauko Andra Marijak bere adiskidiakaz, ba euren ezbiañ eta naigabietan laguntzen dautzie maitaki ta geyago iñoz baño lañijago aurkitu daitezanian, eriotz aldijan.

Bere Seme Nagusi Jesus'en eriotz-samindasunek edan ebazanetik, beste seme guztijoi be ordu lañi aretan zaintsu lagun-duteko gogua jadetsi eban. Ori dala-ta dirautzogu ainbeste bidañ: «Jaungoikua-ren Ama deuna, eñegutu egixu gu pekatarijon alde orain eta geure eriotzako orduan».

Len egindako gaizkerijak diriala, ber-

tan jatorkien epaikundea dala, betiko zoriaren ez baitasun samiña dala, arigarijek izaten dira iltamuko naigabeak. Orduan datoz su-lezako diabru gaiztuak luña jo bial daben etxe aren giltzakaz jaubetuteko, inondiko jauspidiak arimiari ipiñita. Austin andijaren eretxijan ezta ilten inof be, ordu aretan diabru arigarija ikusi barik. Martin Tours'ko Gotzain deunari ageftu jakon izugari; baña santuak kuru-tziagaz jauftin eban andik, zirautzola: ¿zetan ator ona, pizti zikiñ ori? zer aftu eztaukok nigan.

Andres Abelino deunari amar mile diabru etori ei-jakozan amofuz beterik eriotz aldijan, ta eurok emoutzien guduka gogoraz, aulduta ei-eguan, negar baten, ikaraz dar-dar, arpegia baltzituta. Bere erukiz negarez egozan beste erlejiosuak be. Alango baten amaitu zan bufukaldi ori, ta bake gozuan lotu zan Ama Birjinaaren irudi bateri tinko begira; eskefak emoteko lez makuftu eban burua, ta il zan gozatsugozatsu.

Iltamuko laritasunetan ondo urtengo gara geu be Andra Marija geure aldez dogula. Bonabentura deunak diñoanez, bere

debotuai laguntzeko bialduten dau Mikel Gotzona beste aingeru askogaz, gero Jau-naren aurera doiazanian be aldeztuteko, diabruak salatu dagizanian.

Zorijontsua izango zara, kristiñaua, eriotz-aldijan Andra Marijaren zaindasu-neko kate gozuakaz loturik bazagoz; be-tiko gaizkapena ziuřtuko dautzue estun-tza maitagařijok, ta betiko bake zorijona-ren egun sentia izango jatsu aonelan zeu-re eriotzia; eta Marijaren otseiñ askok esan dabena autořtuko dozu ořduan: Ikusi ezpaneu, eneban ziñestuko ain gozua zala iltea. Oe ondora etořiko jatsu Karmengo Ama Eřegiña bere eskapularijua soñian badozu, eta bijotzez badirautzozu: Ene Ama gozo-gozua, lagun zakidaz ořdu one-tan, zeuria naz, zeugaz ilgo naz.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan gustiz mai-tagarija, Amaren besařtera egapetu-ten badira umiak edozelako estualdi-jetan, zeure egape amultsuan abetal-du dozuz beti zeure seme maite kar-meldararak, auřezka ekatx suminduak

jagi jakiezan guztijan, Karmeldarren Lagundia zeugandik jayua da - ta, zeure otseñ osoro eskinduta zeu baño beste amesik eztauko-ta ¿Nogana zuzendu zeitikian ba Simon Stok deuna aldi aretan zeure ontzixua ondamuak eta amoruzko axiak jazaritu ebenian? Zeure oñetan auzpazturik gogo-beroz zirautzun: «Karmel-loria, masti aletsua, zeru argija. Birjiña garbi bardinbakua, Ama maitari samura, itxas-izeña; zeure karmeldaroi gugazko zeure almen eta amatasunaren ageñkai bat emoiguzu». Beriala ageñtu zinatxakozan zu, Ama erukitsu ori, Karmengo janzki maitagarija emoten amatasun oren ezaugarri.

Zeure egape gaizkalera erduko gara geu be, Karmengo masti lora-tsua, aragijak eta gixarte gaiztuak geure arimako ontzixua ondatu nai daben guztijan Zeugan ditxarogu,

zeru arǵija, Ama erukitsua; zeure egijazko seme izatia eta zeruan beti zeugaz abestutia loitu eiguzu. Orain bariz jaritxi eiguzu Bederatziuren onetan zeure bitartekotasun samuretik ziur ditxarogun laguntasuna, onetarako agurtuten zaitugu bijotz-bijotzetik: Agur, Eregiña ta erukiz beteriko Ama.

Jazokun oroigaría

Asko maite eban Andra Marija txikitatik mutiltxo batek. Bere irudia ikusten eban guztijan, «Agur Marija» edo «Salbia» esaten eutzan gogotsu. Karmengo eskapularijua eroian beti soñian bere zeruko Amaren gomutaki ederena lez. Ikastetxian eguala, bere Nagusiak aurkitu eban gau baten oe aurian belauniko, eta zergaitik etzan oeratu itandurik, erantzun eutzen: Eskapularijua apurtu jakola eta ez eutzola oindiño barija ekañi atezañak. — Tire, oera arin—¿Baña gau onetan ilten banaz? ni enua lotara eskapularijo bari. —Berberak ekañi eutzan eskapulari-

jua, eta pozik oeratu zan orduan Ama Karmenguaren besartian etsunda lez. Eta lo ori izango zala azkenengua ¿nok siñistu? Ba urango goxian ilda aurkitu zan, bere Amaren kutuna eskuetan ondo oratuta eukala. ¡Zorijoneko aingerua oetik zerura juango zan!

BOSGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Marija maite dabenik ezta galduko

Azañtua ta uleñgaitza eretxiko dautzie askok epai oneri: ezta kondenauko Andra Marijaren egizko zalerik. Baña baietz erabagiko dogu, eleiz-gurasuai entzunda.

Itxaropen onegaz pekatu geyago egiten jañaitu gure daben gaiztoentzat ezta aitu biñ epai au. Antuste onegaz gaiztakerijan iraun nai dabenak eñuki duin eztira. Pekataridak izan añen onbidetu nairik Jainkoaren Amagana zintzoro egapetuten dirianen alde z uleñtu biñ dogu egija au.

Anselmo irakasleak diñosku: Nekez zeruratuko da Andra Marijak aldeztu eztabena, ta nekez inpeñnuratuko da Ama Birjiñagana ustetsu zuzendu ta onek eñukitsu begiratu dautzona. Auñerago doiaz beste irakasle deun batzuk, ta ziuñ zeruratuten diriala Marijaren debotuek diñoskue, ta betiko galdu Marija maite eztabenak. Eñbestetik donokiruntz doian ontzija da Marija, ta ondatuko da kutxa gaizkale onetan sañtu eztana. «Neu maite ez nabienak,

eriotz betikoña maite dabe», abestu dau Andra Marijak.

Geruago diño bestera: «Neugana datoña eta neuri entzun dagistana, ezta galduko». Augaitik ainbestian aleginduten da diabrua, itxi dagijen Marijagazko oneraspena grazija galdu daben pekatarijek. ¡Ah! zelango amoña aítzen dabe goteungeok, oneraspen au kendu ezin dabenian arime-tatik. Sena'tar Katalina deunari esautzen Jaunak, Ama Birjiñari emon dautzola beragana egiz egapetu dirian arima guztijek donokiratuteko eskubidea. Au jaristeko atzeratu dau mirariz saítan eriotzia, Jaunaren asañan egozanak grazijara biurtzeko.

Gure Gaizkale eta bitarteko Jesukristo bakañik dala ziñeskuntzak diñosku, zeru-ludiko bakiak egin eta bere odolagaz beñerosi gaitulako. Baña bere grazijak guri santuen bitartez emoten asko atseginduten da, batez-be bere Ama gozua maitatu eta bitarteko aítu dogula pozez ikusten dau Bere Amari dirautso Jesus'ek: «Zerñ nai eskatu, ene Ama». ¿Zerñ eskatzen dautso ba? Zorigaiztokuentzat erukia, obendientzat askemena. Jaunaren ba-

kalkuntza bere zuzentasuna ta erukitasuna dira; baña zuzentasuna beretzat gorde-ta, erukitasun giltzak bere Amaren eskuetan itxi dauz.

Aonegaz asikeran izentau dan epai pozgaríja zineztu giñai osoro, gaiztokiko sugtegian ez-tala neketuko Ama Marijaren debotorik, ta gitxiago Karmengo Amaren eskapularijuagaz ilten danik. Ama Birjiña maite dabenen aldez esaten dana, askoz geituta esan biar dala Karmengo kutuna daroien zinesdunen aldez, diñosku Kolonbiere Aita jaun zaleak. Utsik eztau izango Karmeloko Eregiñaren eskintzaríjak, duiño-ro badarabilgu bere janzkia.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan gustiz maítagaíja; ze ongaíja dan zeure mendian egotia jakin egijen ziuí zeure karmeldaí guztíjak, ekaí zeuntzan aingeruz inguraturik Simon Stok deunari zeure kutun edo eskapularíjo edeía, itz oroigarijok esanez: «Eutsi seme maite ori zeure Lagundiko janzki au, neure neba arebata-

sun ezaugarí, eta berau jantzi dagijen karmeldar gustijentzat neure maitasun agerkaí; beronegaz ilten dana, gaiztokiko sugaretan ezta ikusiko».

Eskeñak, Ama geuria, eskeñak; zeure berbia ezpalitz, ain aundija dala gugazko onustasun au ez geunke zñestuko. Karmengo kutuna da gugaz zeure bijotza, zeure besua, zeure indara ta zeure maitetasuna. Bedeinkatu izan bedi, Ama laztana, soñeko aberatsau Simon deunari ekaí zeuntzan ordua. Erbeste aonetan zeure semiok doguzan galbideak ondo dakixuz-da, zeugana bialtzen doguz geure arnasa, sotiñ eta eskarijek, adi gagotzuz beti, Ama Birjiña gozua. Jantzi ta erabili nai dogu soñeko eder au, berari jagokazan mesede ugarijak jaristeko biar bestian, autoñtu al daigun egiz, gozua dala zeure kerizpian jarita arñtu dogun grazijazko janaria eta apaindu

gozuzala zerurako dirianen jantzijaz.

Orain bañiz jaristeko Bederatziurén onetan opa dogun laguntasuna, agurñuten zaitugu biotz - biotzetik: Agur, Eregiña...

Jazokun oroigarria

Galzoretan osasuna dala Karmengo eskapularijua, mirari askogaz dakusgu egiztuta.

Aba Jeun'ek, Cong. Oratorii, beñberak ikusitako alatz au dakañ. Perikex'ko miññolarijek uri baten (Aulaye) belguntza emoten egozala, etxe eder bat arñtu eban suak. Gomutau zan eurotatik bata, zelan ogei urte auñerago amatau zan sutegi andi bat, eskapularijua sugañetara jauñtinda. Onen esanera, an eguan mutil gaste batek, Juan Lalage, jauñtin eban sugañ-eñdira soñian eroian Karmengo kutuna, eta ñmirarija! bat-batez amatau zan sutegi guztija, ta urñengo egunian oso-osorik auñkitu zan eskapularijua.

Itxasoko urek be sañi baretu dira, euren eñdira eskapularijua jauñtinda, ondatuteko galzori agirijan auñkitu dirianian Karmengo eskapularijodunak.

SEIGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Maitagari dogu Andra Marija

Maitagari egiten dabe gauza bat bere edertasunak eta ontasunak; norbait maite oi-dogu edera dalako edo ongilia dalako. Oso edera eta gustiz ongilia da Andra Marija; beraz inor baño maitagariago. Orbanbakua eta eder-edera dala dirautso Goteunak berak; eguzkiaz jantzita, izañez burestunduta, oiñpeko idetargia dauko. Ongilia dala zeru-lurak dagoz argiro iragarren, danoi on egiten baño beste atsegiñik eztauko-ta.

Origaitik Marijaren izena ezin entzun giñai, geure bijotza pozez lasatu barik, geure espanak eztiz gozotu barik. Jesus'en izena lez Marijaren izena bijotzian leguntasuna da, aoan eztije ta belarjetan abesti alaitsua; ain gozo ta maitagari dalako, ezin mintzatu giñai, maitetasunian bijotzak garatu barik. Bere alaba maitari bati esautzen Ama Birjiñak, iru eskar andijok loftuko ebezala bere izena sari dei-

tu egijenak: Gaizkerijen damu benetakua, grazijan iraupena, eta betiko zorijontasuna.

Ori dala-ta dirausku Kenpis agurgarriak: Atsakabietan poza aurkitu nai badogu, Marijari deitu, Marijari eskatu, Marija otseindu, Marijagaz negar egin, Marijagaz poztu, Marijagaz Jesus bilatu; Jesus eta Marijaren izen eztitsuek esaten lo geratu; eurok esaten bizi ta il.

Ain maitagarri dalako Ama Birjiña, bere irudiagaz abestuten zoratuta lez egon dira santu asko; euren buleñ ganian burdiña gorigaz irañtu dabe Marijaren izena beste batzuk; Bernardino Senakuak zirautzan bere maitea; bere atsegiña Pelipe Nerik; bere bijotza Albontzo Ligorio. Karmeldar deun batek zirautzan beiñ: Asko maite nozune bakit, ene Ama, baña maiteago zaitut neuk. — Erantzun eutzan arin Andra Marijak: ¿Zer diñozu, seme, zer diñozu? Zerutik luñera bitarte laburagua dago nik dautzudan maitasunetik zeuk daustozunera baño.

Ume Jesus'en Teresatxo deunak ziñoan: ¡Ah! ze maite dodan Marija neure Amatxu kutuna! Eleiz-gizon izan banintz, zelango

maitasunaz gorestuko neban!» -- Berari zirautzan onan: «¿Zeu baño zoriontsuago nazana bakixu, ene Ama maite ori? Zu Amatzat zaukedaz nik, eta zuk eztaukozu nik lez maitatuteko Ama Birjiña bat. Jesus'en Ama zariana bakit, baño neuri emon daustazu ori, eta onek kurutz-agetik itxi zaitu geure Amatzat; aonan zeu baño aberatsago gara gu».

Leonardo domekar lekaideak beñeun aldiz egunoro agurtzen eban Ama erukitsua. Iltxeñ eguala ageñtu jakon zirautzola: ¿Il da nai dozu neugaz etoñi, Leonardo?—Ainbeste bideñ agurtu nozun Ama erukitsua naz, eta zerura laguntzen natoñtzu—Lo geratu zan Leonardo, ta zeruan itxañtu zan.

Maitatu daigun guk asko Karmengo Ama, ondo ordainduko dausku-ta.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan guztiz maitagarrija; zeure seme maitetzat arñtu dozuz Karmengo kutuna daroien zifñesdun guztijak, eskintzen dautzozuela Jaunaren auñerako egizko

Amaren aldespen arduratsua: ori egija dala adirazoten dauskue or-emen sañi egin dozuzan alatz eta mirari ospetsuek. Zeure jantzi goralgari onek damoskun eskubidea-gaz agurtuten zaitugu Amaren izen gozuagaz; mun egiten dautsogu zeure maitasun-gomutaki edeñ eskapularijo bedeinkatu oni, eskeñ gogotsuak ageñturik. Ortxe ikusten dogu zeure bijotza, Amarik onenen bijotza. ¡Ze ona zarian geure bijotzeko Ama!

Zeure bijotzeko seme-alabak gara-ta, gustiz erukitsu begiratzen gozuz beti, eta begirakune maitale ori itxaropena ta gozotasuna da gutzat. Eguzkiak alaitzen baditu lorak, gure bijotzak alaitu, berotu eta kemenduten ditu zeure begirakunak. Ez gairuz ba inoz zeure ikuspegitik galdu. Orain bañiz jaritxi eiguzu Bederatzi-uren onetan zeure bitartekotasun sa-

muřetik ziuř ditzarogun laguntasuna;
onetarako agurřuten zaitugu bijotz-
-bijotzetik: Agurř, Eřegiņa ta eřukiz
beteriko Ama...

Jazokun oroigarĩa

Padua'ko saldun gaste batek jantzi eban
Karmengo kutuna maitasun andijagaz.
Griņa zitelen indarřak eta lagunen jařaibi-
de dongak galdu eragin eutsien gurasua-
kanako lotzia eta gauza onetarako zale-
tasun guztija. Bařuko aginkadak ezin iga-
rorik, bere burua erailtia erabagi eban.
Bere bulařa zeařkatuteko endaitz bat
jaurřin eban indarř gustijaz, zorionez eska-
pularijua eukan aldetik; baņa burđiņa zo-
řotz arek bulařian ez eban sařtu nai. Sa-
katu bigařenez, eta ezin. Begijek arřitu
jakozan emen eskapularijuaren alatz an-
dija ikusteko. Damutu eta onbidetu zan
andik auřera.

ZAZPIGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Marijari eskintzeko oparijak

Jaungoikuaren Ama gustiz emole ta esker onekua da-ta, mesederik aundijenak damoskuz opari txiki batsuen ordaingari. Jantzi bigaz etori bial dabe bere opaz eskiñi daiguzan egintzak: gogo zintzua eta iraupena. !Ah! gaiztokiratu dira, zeruratuko zirian asko, autu eben Marijagazko oneraspenian azkeneraño iraun balebe.

Andra Marijari eskiñi giñaiozan opari batzuk, eta bakotxak nai dabena artu lekezanak, ara emen.

Lenengo oparija: «Aguñ Marija». Bera-rizko pozaldia emoten dautsogu aingerua-ren itz onekaz aguñtu dogunian. Gogotsu esan daigun ba «Ave Marija»: Iru bideñ belauniko oeratukeran eta jagikeran, otoño onexegaz, «Zeure Sorpen garbijagaitik neure gofputz eta ariman zaindu nagixu gauñ, ene Ama». Beste iru bideñ, lotza barik Kistañ egijazkuak lez, «Angelus» Kanpaia goix, egueñdi ta iluntzera entzundanian; eun eguneko parkamenak irabas-

ten dira. Baita esan biar da erlojuek ordu osua jo daben guztijan, ta edozelako lan bat asikeran; bakotxak daukoz ogei eguneko pañkamenak.

Bigarren oparija: «Bederatziurñenak». Bere jaijetarako bederatziurñenagaz gertau, eta bere egunian autoñtu eta jaunartzia gustiz onuratsua da

Irugarren oparija: «Baraua». Bijotza irabasten dautsogu bere jai aurregunian eta sapatuan barau egiñik. Ama Birjiñari donetutako eguna da larunbata, ta bere opaz askok mesia entzun eta barau egiten dabe.

Laugarren oparija: «Limosnia». Atsegin aundija artzen dau bere izenian limosnatxu bat emoten danian, batez be sapatuan. Gregorio deunak diño, Deodato zirautzien zapatari batek asteko alogeñ erdijsa eskeko txiroai emoten eutzela sapatuan, eta santu batek ikusi ebala beretzako jau-regi eder bat egiten ziañduela zeruan sapatu guztijetan

Boskarren oparija: «Alkartasunek» Ama Birjiñaren izeneko anaidi edo kopradijetan izenpetu eta ango eginkixunek ondo bete.

Seigarren oparija: «Aguñtza edo erosarijua». ¡Zeinbat damutu, ondo il eta zeru-

ratu diran deboziño ongarí onen bidez! Egun baten be ezta itxi biar bakarik edo bestiakaz Ama Marijaren burestunau gogotsu ta astiro eskaritu barik.

Zazpigarén oparija: «Kutunak». Andra Marijaren gugazko maitasunaren gomutakirik ederenak bere kutun edo eskapularijo santuek dira, Karmengo Ama laztanaren eskapularijua batez-be.

Aof daukozuz, kristiñaua, zeure Ama zerukua omenduteko opagai batsuk izentautau. Guztijok edo batsuk gauřgandik zeutzako artu egixuz. Zerurako mañadia ta zeruko atia Ama Marija dala bakixu, ta bere kerizpetik ezaite iñoz aldendu.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan guztiz mañtagaríja; gizadi guztija miraritu dozu zeure eskapularijodunai ageřtu dau tzezuen ongure laztanagaz; autu dozuz ez bakarik zeure seme berarizkotzat, zeure anaikide be bai; alkaritasun onen bidez zeure neba ta aizta gara gu. Grazijazko senitasun omen-

gafi onen baruan gagozala jakin ez-
kero, aintza aundijagorik eztogu nai
guk biztoki aonetan; zorijon au go-
mutarik, ondo pozik gagoz.

Zeure Lagundiko ezaugañi au dui-
ñoro erabili daigula jadetsi eiguzu,
Andra miragañija; zeure kutunak
egiz ez dau estalduko alpeñik Jaun-
goikua maite eztaben bijotza; obe-
nez orbandu dogu oraiñ arte bijotz
au, baña pañkatu, Ama laztana; az-
ketsi garbitasun Eregiña, zeure la-
guntasunaz geyago eztogu loitu-
ko-ta.

Orain bañiz jaritxi eiguzu Bedera-
tziuñen onetan zeure bitartekotasun
samuñetik ziuñ ditxarogun mesedia;
onetarako agurñuten zaitugu bijotz-
-bijotzetik: Agurñ, Eregiña ta erukiz
beteriko Ama...

Jazokun oroigaría

1622'g. urteko Epailaren 14'g. Mantuan eroien urkamendira gizon donga bat. Gaiztua bazan be, soñeti ez eban kentzen iñoz Karmengo Amaren kutuna, itxaropen aundija eukala beragan. Urkamendiko mañaditik goruntz eskaritu eutsan «Salbia» Karmengo Erégiñari, ordu lañi aretan lagundu egijon. Estuntzak idunera ezañita urkatu bial ebenian, didañ baten esan eban: «Eñuki zakidaz, ene Ama laztana». Tramankulu andijari giraka asi zan boñerua gizon erukañija itoteko. Baña jau mirarija! etendu zirian bat batez lokañi guztijek. Belaunbiko beñtan gizonak diñodanen auñan: Onangoxe mesediak artzen dituez Karmengo Amagana egapetu dirianak». Auñera doia ondiño boñerua, ta endaitz bategaz zeañkatu nai dautzo bijotza; baña igeñtuta lez geratu jakon besua jaso ebaneko.

ZORTZIGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Karmengo kutuna

Amairugaŕen gixaldi eŕdiruntz, 1251'g. urťian, Aingeruen Eŕegiña ageŕtu jakom eŕeguka zeguan Simon Stok Karmeldaf Lagundiko Aita Nagusiari, eta zerutik ekaŕen janzkia erakutsita itz oroigaŕijok esan eutzozan: «Eutsi, ene seme maite ori, zeure Gopatzeko janzki au neure amatasun eta zuentzat loŕtu ditudazan eskaŕ ugarijen ageŕkai; ezta neketuko inpernu-ko suteagian jantzi aonegaz ilten dana; aof gaizkapeneko (salbaziñoko) ezaugaŕija, galzorietan osasuna».

Karmeloko Eŕegiñak egun zorioneko ofetan ama bat. zeŕ dan erakutsi euskun aŕgiro: *Amat et dat vestitum*. Norenak dirian umiak jantzitik ezagutzen ziriala ondo ekien-da, ama onaren legetik bere maitasun gomutaki kutun aberatsau emon euskun, bere seme maiteak deiturik.

Bíztaldijan, eriotz aldijan eta gaŕbitokian dagozala eltzen jakiez eskapularijo au daroienai bere oneskun ugarijak Ar-

tzen dauz eurok Karmengo Ama samurak Kistañ guztijen artian bere seme-alaba berarizkotzat. Lagunduten dautsie ardua geyagogaz euren galzori eta jauspidietan, alatz miragañi askogaz ori sañitan erakutzita dakigun lez. *Salus in periculis.*

Oñen gañera, alkañtasun baru-barukua artzen dabe karmeldañ Gopatz edo Lagundiko otoi, jaupa, ildura eta beste egikun on guztijetan, eta karmeldañ anaikide ta deun guztijen irabaspenetan.

Gero Gañbitokian aurkitu daitezaneke pañkamen ugarijak dagoz. Geyago be bai, Juan XXII'g. Doipuruari esan eutsan Karmengo Amak aterako dituala oñaztoki aretatik zerurako laster, il da urango larunbatian batez-be Baña mesede onen duiñ izateko, lenengo: Gorde biañ dau bakotxak gañbitasuneko onoinena bere bizibidean; bigañen, esan egunoro Ama Birjiñaren Eleiz - Otoitz - Txikija; irugañen, irakurten eztakijanak, oñen orde z gorde biañ dauz Eleiz-barauek eta okela-gauzarik ez jan eguazten-zapatuetan.

Baña Karmengo kutunak daroiazan onustasun guztijen gañetikua ta beste onura guztijek safatuten dituana *Signum*

salutis deitzen jakona da. Eskapulariyo aonegaz ilten dana ezta gaiztokiratuko, Karmengo Ama erukitsuaren egapian jaunzale bizi izan dana eta bere janzki maitagarri au soñian dabela ilten bada inpernuko su-lezara ezta jausiko. Orixe agindu dausku zeruko atia eta obendijen aldezlari erukioña dan Jainkoaren Amak.

Soñian erabili ba beti eskapulariyo au mesede andi au irabasteko, egunez nai gabaz, osasunez nai gaxorik; edozein ordu-tan il giñaitেকে ameneko, eta soñian ezpadaukogu orduan, galdu giñai eskubide ori.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan guztiz maitagarrija; zeure seme karmeldarai egin dautzozuen eskintzarik pozgarriena da, eriotz ona izango dabela zeure kutuna soñian dabela ilten dirianak. Esan nai dauskuzu, gogo zintzuaz badaruagu zeure janzki au, eta aldian dogula ilten bagara, ez dauzkule kalterik egingo inpernuko

sutegiak, donokirako izango gari-
la, zeure bitartekotasun aundijak
Jaunaren adiskide iltia loítuko daus-
kulako.

Bekokia luéragiño makuíturik es-
keí sutsuak egiten dautsuguz, Ama
laztan geuria, gugaz dozun ardua
andi onegaitik. Bete egixu gugaz
eskintza ori, eta mesede berarizko
au jaristeko eragospenik aén ez
daigule imini geuk. Etoíi zakiguz
lagun iltamuko laíaldijan.

Orain baíz jaritxi eiguzu Bedera-
tziuén onetan zeure bitartekotasun
samúetik ziuí ditzarogun lagunta-
suna; onetarako aguítuten zaitugu
bijotz-bijotzetik: Aguí. Eregiña ta
eúkiz beteriko Ama...

Jazokun oroigaría

Segobia'ko Kastelmont dirautsien erijan Santiago Kalpe'ri jausi jakon oñaskar bat; soñekuak kiskali ta begijek ere eutsazan; ezin bizi zeitikian, gizon antzik be ez eukon-da. Ba gizon au, soñian eroian Karmengo eskapulariuarari eskefak, bizirik iraun zan amabost egunian. Artian sakramentuek astiro artuta. il zan larunbata egunian.

Beste onenbeste jazo jako geure egunetan Ilario dirautsien gizon bati Jaraicejo erijan. Basotik mando ganian etofela, il eutsan mandua oñaskar batek eta berari Kiskali soñeko guztijek; bakarrik itxi eutsan osorik eroian Karmengo kutuna, eta beraugaitik eguan bizirik.

BEDERATZIGAREN EGUNA

IRAKURKIXUNA

Kutuna Marijaren oroipena

Geure gozotasuna eta itxaropena deitzen dautso doibatzak Andra Marijari Salbe'ko otoitz eder-ederian. Guztiz gozua da bai Karmengo Ama bere semientzat, on-ona eskapularijua darabilen guztientzat. Jaungoikuaren Amak zerutik ekañi daukun jantzi maitagarija da kutuna, ¡Zelango itzal eta maitetasunegaz erabili biar dogun ezaugarñi zerutar au! Gixartian ¡zelan poztuten diran norberen abendako ikurñagaz, eta ze año eruaten dabezan bularñ ganian euron enderiko seme gixagurenen ospegarñi diran domiñak! Bijotz maitarijek ¡ze zintzoro goñdetan dabezan maitearen eskutik jatorkiezan gomutakiak!

¡Ezta ba eskapularijua zeruko Erregiñak bere semiai emon dautsien gomutaki bat? Ospeki bat baño geyago ikusten dau bijotzak maitearen bijotzeko gauzetan; bijotza berbera ikusten dau, ta onek dakañ ongure laztan-samuña. Oyal sati bat baño

zerbait geitxuago ikusten dogu bai guk Karmengo Ama gozuaren kutunian. Ikusten dogu maite-maite gaituan geure zeruko Amaren bijotza, ikusten doguz erukiz begiratzen dauskuezan begijak, ikusten dogu samurki laguntzen dauskun esku altsua.

Iluntasunez inguratuta ikusten dan ari miak laztanduten dau kutuna bularera es tuturik, ta gogo beroz dirautso: «Enaixu itxi, ene Ama gozua». Naigabiak, zorigatxak eta samindasunak aulduta dagon bijotzak kutunari munka diño: «Gaizkatu nagixu, lagun zakidaz, ene Karmengo Ama Erégiña». Bakañtasun saminñian ilten daguanak eskuetan artuta negar malko gozuakaz bustiten dau eskapularijo bedeinkatu au. ¡Ah! Alkarri berbaz dagoz bijotz bi: Marijaren bijotza eta ilten daguana. Onek eskatzen dautso, ez dagijala bakañik itxi ordu aretan. Amak dirautso: «Emen nago-ta, ez bilduritu; neure semiakandik enaz aldenduten ni». «¡O neure Jaungoikua, esan giñai emen karmeldar lekaima Isabel ospetsuagaz, ze gomutaki gozua dan guretzat, kutun maitagarijau bijotz ganian erabiltia!»

Amaitu daigun jakintsu baten itz onexekaz: «Karmengo kutunak bestian geure zorientasuna ziuřtuten dauskun beste ezaugarı bat eztaukogu, ta ořtik guk maitteago izan biar dogunik bat bez».

Beraz eskapularijo onek estalduten eztaben bularık ezta izan biar; umeai iminiko ezdautsien amarik ezta izan biar; berau saı goralduko eztaben eleiz-gizon edo misiñolaririk ezta agerıtu biar iñon; gexuai eruango ez dautsien osalaririk ezta ikusi biar; azkenez eztau egon biar iñon kutun eder au bedeinkatuko eztaben mingañik, laztanduko eztaben espanik, maitatuko eztaben bijotzik.

OTOITZA

Karmengo Ama laztan guztiz maitagarıja; gitxi balira lez zeure karmeldar seme laztanai biztaldijan agindu dautzezuezan laguntasunak, adirazo dozu bakerik eztaukozula ainbat ariñen zeugaz donokira eruan arte, berbia emon dautzezuenian, Garbitokiko oñaz arıgarıjetatik ate-

rako dozuzala eriotz ondorengo sapatuan edo alik ariñen beintzat.

Aundija da benetan zeure seme zorijoneko onei erakutsi dautzezuen maitasuna. ¿Euron arteko nok ez-tau gurako izan? ¿Galduko ete-doguz onera ain andijok, egikun eñaz batsuk ez betetiagaitik? ¡Geuk ez beintzat, geure Ama zoragañija! Zeurre janzki onegaz aldeztuta bizi gura dogu; berari laztanka azkenengo arnasia emon gura dogu; gaiztokitik azke, garbitegitik be laster urtenda, Jaunaren anditasunak abestu daiguzan zeugaz batera amaibako egunetan.

Orain bañiz jaritxi eiguzu Bedera-tziuren onetan zeure bitartekotasun samuñetik ziur ditxarogun laguntasuna; onetarako agurtuten zaitugu bijotz-bijotzetik: Agur, Eregiña ta eñukiz beteriko Ama...

Jazokun oroigaría

Juan Bautista Bertran agurgaríjaren bizitzako edestian irakurten da gertagai berarizko au. Kastelón'go e'rkian, Alkora'ko txauburu zala bera, bariku gaubetan sari entzuten eizirian elex-ba'ruan gaberdiruntz txilin-soñu asko. Jakin eban Karmengo anaikide edo Kopraden arimak zeriala, era o'fetan sapatua asikeran erakusten ebela euren poz aundija, egun onetan Karmengo Amak eto'ri ta eruango ebazalako asko garbitokitik zeruetara

O A R A

Eguneroko «Jazokun oroigaría» irakurri leike eguneroko «Otoitza» baño aurerago be, baita irakurri barik itxi be, gure bada.

Karmengo Amari «Iru'ena» egin ziñαιο lenengo iru egunetako otoyak arturik.

Soñian daruagun Karmengo eskapularijua mun egiten dan bakotxeko, 500 eguneko parkamenak emon dauskuz Bedito XV'g. Doipuriak, 1916'g. Garilaren 8'g. Baña eztira irabazten o'fen ordezeko domiñari mun eginda.

OTOI GORESLARIAK

Agurtu eta goralduten zaitugu,
Karmeloko Andra Marija, zeure duin-
tasuna ezaguturik, Aita Jainkoaren
alabia zarialako. Aingeru ta zorion-
dun guztiak donokian abestuten dau-
tsuen aintza, geuk be abestuten dau-
tsugu gogotsu negar-erri onetan,
emon zeunzkun kutugaitik eskerga-
ri. Agur Marija...

* * *

Agurtu eta goralduten zaitugu,
Karmeloko Andra Marija, zeure
duintasuna ezaguturik, Seme Jain-
koaren Ama zarialako Aingeru ta
zoriondun guztiak donokian abestu-
ten dautsuen aintza, geuk be abes-
tuten dautsugu gogotsu negar erri
onetan, emon zeunzkun kutunagai-
tik eskergari. Agur Marija...

* * *

Agurtu eta goralduten zaitugu,
Karmeloko Andra Marija, zeure duin-
tasuna ezaguturik, Goteunaren uso
maitia zarialako. Aingeru ta zorion-
dun guztiak donokian abestuten dau-
tsuen aintza, geuk be abestuten dau-
tsugu gogotsu negar - eñi onetan,
emon zeunzkun kutunagaitik esker-
garí. Agur Marija...

* * *

Karmengo Ama Deun maitagaría,
zeure aintzaz eta erukitasunez bete-
rik dagoz zeruak eta luía. Karmelo-
ko edertasunari beti aintza, naigabe-
tuen itxaropena, neketuen atsegin-
garía eta Gokaxoen alaigarí dalako.

Iru nai bederatzi bidar esan leike,
oneraspena zelan.

* * *

Beti bedeinkatua eta ospetua izan
bedi Ama Birjiña Deun-Deuna, Ai-

taren alabia, Semiaren Ama eta Go-
teunaren maitia, eruge sortua, Kar-
meloko edertasun zoragaría.

* * *

V. Regina Decor Carmeli, ora
pro nobis.

R. Dedisti nobis signum protec-
tionis tuæ.

OREMUS

Deus qui Beatissimæ semper Vir-
ginis et Genitricis tuæ Mariæ singu-
lari titulo Carmeli Ordinem decoras-
ti; concede propitius, ut cujus Com-
memorationem pio celebramus offi-
cio, ejus muniti praesidiis, ad gau-
dia sempiterna pervenire mereamur.
Qui vivis et regnas in sæcula sæcu-
lorum.

SALBEA

Aguí Eregiña, Ama erukioña, geure bizitza, gozotasun eta itxaropena, aguí. Zuri deyez gagoz Ebaren ume erbestetuok: antsiz eta negaiez gatorkizuz negar eri onetan. Ea bada, geure bitarteko Andrea, zeure begi erukitsu oreik gugana biurtu egizuz, eta erbeste onen ondoren erakuzkuzu Jesus, zeure sabeleko Seme onetsi ori. O biotz bigun! O erukioñ! O Marija Birjiña gozoa! Gure aldez otoi egizu, Jaungoikoaren Ama Done orek, Jesukristoren agintzariak jadetsi daikeguzan. Amen.

KARMENGO ANDRA MARIJARI

ASTEROKO IKUSTALDIA

DAMU-OTOITZA

BEDERATZIUENA'REN LENENGO EGUNIAN LEZ

Karmengo ene Ama gozo-gozua, zeure oñetara pozañen natortzu, zeure egapian aldi atsegintsu bat igaroten eta zeure lagunkideakaz dozu-zan onustasunak goznartuten. ¡Ai, Ama samur'-samura eta neure goguañen alaitasuna! Zeure eskuetan ikusten dodan eta neure bular ganian daruadan kutunak gomutaratzen daust zeure nigazko ongure samura. Osasunaren ezaugarria, galbidietan aldezipena eta betiko bakiaren ikuña dala kutun au, zeuk esan dozu; eta beragaz ilten dana eztala neketuko gaiztokiko sutegian, zeuk autortu dozu.

Berba onek itxaropen gozuaz atseginduten dabe neure bijotz au, ene Ama on-ona. Kutun maitagañi au da zeure almen erukitsuaren ageñ-pena, ta ¿zeren bildur izango naz, soñeko sendo onegaz estalduta banago? Gexorik, nai atsekabez aulduta aurkitu naitenian, kutuna laztanduta poztuko naz; neure kaltez jagiten badira sumindurik diabrua, gizadia ta aragia euren malmuzkeri galgañijakaz, kutun onegan aurkituko dot laguntasun eragikoña. Andra Marija neure alde izan ezkerro ¿zeñ egin leike ñok nire kaltez?

Arerio eta gudaldi guztien artian, baketsu egongo da nire bijotza, kutunak diraustalako neure Ama zariala, ta Ama izan ezkerro, zeure semia galtzia eztozula ñoz laketuko. ¿Ezta alan, Ama maitia? Nire bijotza, zeuria balitz lez, zainduko dozula; ezta egija? ¡Ai, Ama laztana,

ze ona zarian! ¡ze bijotz samuía daukozun! ¡O Karmengo Efégiña! ¿ze-lan etzaitut ezagutu lenago?

Ointxe bai dakit ondo, zeure Karmeloko ixenak daukan indaía, zelai negartsu onetan dagozanak poztuteko. ¡Ze gozua dan niretzat zure gomutia! Nire bijotza maitasunez beteta egon ezkerro, ¿zeí nai dozu, Ama neuria? Neure eskeí ona erakusteko, zeí egingo dot? Zeuria da nire gogua; zeuria nire bixi-ixatia; zeuriak nire gogapen eta naikune guztiak. Eskapularijo au izango da beti gomutara ekaíko daustana, zeuria nazala, eta zeu zariala neure itxaropena, neure Ama, neure gustia.

Zeure ondotik alde egin baño len, grazija bat eskatu biar dautzut, au da, nik emen ikeftetan zaitudazan lez maiteki, zeuk be, Ama gozua, ikustau naixula eriotzako atietan ba-kaírik auíkituko nazanian. Enaixu

aiztu ordu ikaragañi aretan, zeure egape samurak aldeztuta itxi dagidazan azkenengo aldiz neure begijok. Agur, Ama; zeure oñetan isten dot neure bijotz au, gordeixu. Agur, Karmeloko edertasuna; agur, Ama erukitsua, agur.

Emen esan ziñaikez Andra Marija'ren Letanijek edo Kyrieleisonak.

AGUR ESKARTSUAK

1.ª Karmengo Ama maitia, bedeinkatua izan bedi zure izen gozua, eta goraldtu zayezala Aingeruek ta jaunzale guztiek, zeure kutun maitagañi au emon daustazulako. Agur Marija...

2.ª Karmengo Ama maitia, bedeinkatua izan bedi zure izen gozua, eta goraldtu zayezala Goi aingeruek eta jaunzale guztiek, zeure kutun maitagañi onegaz neure arimako osasuna zarialako. Agur Marija...

3.ª Karmengo Ama maitia, be-
deinkatua izan bedi zure izen gozua,
eta goraldtu zayezata Gotzon-Jar-
goiak ta jaunzale guztiek, zeure ku-
tun maitagañi onegaz galzorietan
zainduten nozulako. Agur Marija...

4.ª Karmengo Ama maitia, be-
deinkatua izan bedi zure izen gozua,
eta goraldtu zayezala Gotzon Aldu-
nak eta jaunzale guztiek, zeure ku-
tun maitagañi onegaz neure arerioen
indañak azpiratuteko almena emon
daustazulako. Agur Marija...

5.ª Karmengo Ama maitia, be-
deinkatua izan bedi zure izen gozua,
eta goraldtu zayezala Kerubiñek eta
jaunzale guztiek, zeure kutun mai-
tagañi onegaz zeru-bidea erakusten
daustazulako. Agur Marija...

6.ª Karmengo Ama maitia, be-
deinkatua izan bedi zure izen gozua,
eta goraldtu zayezala Gotzon-Sera-

piñek eta jaunzale guztiak, kutun maitagaíri onegaz zeure seme bera-
rizkua egin nozulako. Agur Marija...

7.ª Ama maitia, Karmengo Ama
laztana, nik damotsudaz neure bio-
tza ta bizitzia; bedeinkatua izan be-
di zure izen gozua gizaldirik gizal-
dira; goraldü zayezala donokiko zo-
riondunak lez ludiko siñesdun guz-
tiek be, kutun maitagaíri onegaz be-
ti zeugaz zeruan atseginduteko itxa-
ropena emon daustazulako. Agur
Marija...

Salve Regina, Mater misericordiæ.

L. D. V. M. D. C.

14

A
35